

Greenport Aalsmeer

Kwartaalverslag Q3 2023

Inhoud

Veranderingen met impact	2
Programma Duurzame Gebiedsontwikkeling	3
Gebiedsgerichte aanpak.....	3
Energietransitie en CO₂	4
Programma Arbeidsmarkt en Onderwijs.....	5
Huisvesting internationale medewerkers.....	5
Arbeid & Onderwijs	6
Programma Circulariteit.....	8
Project Logistiek	9

Veranderingen met impact

Dit kwartaal stond in het teken van drie grote subsidieprogramma's: Green Chain (katapult), de Regiodeal en de RIF. Deze programma's gaan – mits toegekend - een impact hebben op de organisatie van Greenport Aalsmeer. Uiteraard zijn de voorbereidingen voor het aanvragen al ver voor dit derde kwartaal gestart, maar een en ander komt nu bij elkaar!

De katapult-subsidie (Green Chain) is inmiddels toegekend en eind 2023 zal duidelijk worden met welke projecten het programma Arbeid & Onderwijs verbreed, verdiept of versneld gaat worden. Deze subsidie kan niet op geen beter moment komen. Het karakter van de werkzaamheden in de agrifood sector verandert in hoog tempo. Om concurrerend te blijven, moeten we de innovatiekracht van bedrijven op peil houden. Maar we moeten ook de mensen opleiden die innovatie in de praktijk kunnen brengen. Door de handen ineen te slaan, kunnen we op dit gebied veel meters maken. We zijn nu volop bezig om met alle betrokkenen een projectorganisatie op poten te zetten. Deze zal begin 2024 goed ingericht moeten zijn.

De aanvragen voor de Regiodeal en de RIF worden eind van dit jaar ingediend. De eventuele toekenning wordt medio 2024 verwacht. Nog even geduld dus!

Verder hebben we in dit kwartaal de uitvoeringsagenda herzien en zijn de voorbereidingen gestart voor ons jaarplan 2024, waarin we nadrukkelijk de verbinding zoeken tussen onze programma's en de brede welvaart / de maatschappij.

In de Stuur- en Regiegroep zijn er door de verkiezingen nieuwe gezichten: we verwelkomen onder andere Jelle Beemsterboer als nieuwe voorzitter van de Stuurgroep. Hij heeft er inmiddels een vergadering opzitten en er zullen er veel meer volgen!

Daarnaast hebben we een nieuw gezicht in het Greenport-team: Annemieke Groenewegen is als financieel expert gestart. Zij houdt zich bezig met de financiën en subsidies en is nu samen met de programmamanagers aan het kijken hoe we ieder kwartaal op een meer inhoudelijke manier financiële verantwoording kunnen afdragen. Deze nieuwe manier van financieel rapporteren willen we vanaf 2024 gaan invoeren. Maar uiteraard is er de afgelopen maanden nog veel meer gebeurd. U leest erover in dit kwartaalverslag!

Namens het projectteam Greenport Aalsmeer
Ronald van den Breevaart - programmadirecteur

Programma Duurzame Gebiedsontwikkeling

Gebiedsgerichte aanpak

Noorder Legmeerpolder – Amstelveen

Geen verdere ontwikkelingen dit kwartaal.

PrimA4a – Haarlemmermeer

De samenwerking tussen de glastuinbouwondernemers in PrimA4a heeft een volgende fase bereikt: de bedrijven hebben besloten om gezamenlijk een entiteit op te richten die tot doel heeft om de bedrijven voor de lange termijn te voorzien in duurzame energie met een hoge leveringszekerheid. De Energiecoöperatie PrimA4a is op 14 september 2023 opgericht. Het bestuur bestaat uit:

- Jacco Besuijen, Schenkeveld - voorzitter
- Adriaan Vonk, Florensis – vicevoorzitter
- Bastiaan Bouwman, Looye – secretaris
- Daan Elstgeest, Elstgeest Young Plants – penningmeester
- Louis Bakker, Kwekerij C.F.F. Bakker en Zn – bestuurslid

Op vrijdag 27 oktober 2023 vond de oprichtingsvergadering plaats, waarbij leden zich ook konden inschrijven. De Energiecoöperatie zet zich de eerstkomende jaren vooral in om betaalbare duurzame warmte mogelijk te maken voor de glastuinbouw in PrimA4a. Greenport Aalsmeer heeft zich de afgelopen jaren samen met Glastuinbouw Nederland ingezet om de ondernemers te verenigen en heeft ondersteuning geboden om tot de formele oprichting van het samenwerkingsverband te komen.

PrimA4a- Geniedijk Haarlemmermeer

In juli en augustus hebben overleggen plaatsgevonden met bureau Rho, gemeente Haarlemmermeer en Provincie NH over de Geniedijk. Het advies luidt om de Geniedijk te beschermen met een zone van 1.000 meter in de richting van de Bennebroekerweg. Dit houdt in dat PrimA4a Noord voor een groot deel niet ontwikkeld kan gaan worden voor glastuinbouw. Een uiteindelijke afweging moet nog worden gemaakt.

De Baan en Sotaweg – Kaag en Braassem

Het college van B&W van Kaag en Braassem heeft de gebiedsvisie De Baan en Sotaweg behandeld. Deze wordt in november ter vaststelling voorgelegd in de gemeenteraad. Zodra de gebiedsvisie openbaar is sturen wij deze naar de ondernemers aan De Baan en Sotaweg.

Pilot Biodiversiteit / Werkgroep Gebiedsuitstraling

Op 13 juli 2023 heeft een consortium van Greenport Aalsmeer, Van Klaveren Plants, Hilverda Florist, Schockman Hortensia en Looye Kwekers een subsidieaanvraag ingediend voor het opstellen van ontwerp- en monitoringsystematiek voor Field Labs biodiversiteit. Het betreft:

- Van Klaveren Plants: jaarrond bloeiende tuin
- Hilverda Florist: natuurvriendelijke oever
- Schockman Hortensia: boomgaard
- Looye Kwekers: akkerrand

Doel is om met een biodiverse inrichting natuurlijke vijanden van plaagziektedragers aan te trekken en te onderzoeken of daarmee het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen in de kas verder gereduceerd kan worden. In Q4 wordt de uitslag verwacht. Greenport Aalsmeer werkt in het kader van biodiversiteit aan een privaat-publieke samenwerking met de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Uithoorn, Haarlemmermeer en de waterschappen.

Schinkelpolder

De gemeente Aalsmeer is gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van de gebiedsvisie 'Toekomst van de Schinkelpolder'.

Na de startbijeenkomst zijn twee verdiepende dialoog-tafelgesprekken gepland met een selectie van bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden over de toekomst van de Schinkelpolder. De gebiedsagenda wordt het vertrekpunt voor de gebiedsvisie die in de loop van 2024 verwacht wordt.

Energietransitie en CO₂

Initiatief Shell-D4-Firan – aardwarmte uit Rijnland

Shell is op dit moment bezig met een verdiepende technische studie naar de ondergrond in het gebied grenzend aan de Greenport Aalsmeer. Dit moet inzicht geven in mogelijke boorlocaties, bronvermogens en brontemperaturen.

Initiatief Polderwarmte – restwarmte datacenters Schiphol-Rijk

Uit de quickscan restwarmte datacenters Schiphol-Rijk voor PrimA4a komt naar voren dat er duidelijk kansen liggen. Hierover lopen gesprekken tussen Polderwarmte, als mogelijke warmte-ontwikkelaar, met de Energiecoöperatie. De Energiecoöperatie PrimA4a is samen met Polderwarmte uitgenodigd om kennis te maken bij de gemeente Haarlemmermeer

Datacenterwarmte Schiphol-Rijk

Op 24 mei 2023 heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden tussen de werkgroep energie uit De Kwakel-Kudelstaart en Polderwarmte, een warmtenet-ontwikkelaar die van plan is een warmtenet te ontwikkelen met datacenter restwarmte van Schiphol-Rijk. Er is daar in potentie meer dan 100 MW restwarmte van datacenters beschikbaar. Er is afgesproken is dat Polderwarmte samen met Greenport Aalsmeer en Glastuinbouw Nederland een quickscan gaat doen (Q4) voor levering aan De Kwakel-Kudelstaart

Opsporingsvergunning aardwarmte Kudelstaart 1

Er is op dit moment geen update te melden.

Capaciteit elektriciteitsnet De Kwakel-Kudelstaart

Greenport Aalsmeer werkt aan een voorstel om de smart grid opties te gaan verkennen. Er is inmiddels een projectleider gevonden om het project te gaan trekken.

Programma Arbeidsmarkt en Onderwijs

Huisvesting internationale medewerkers

Plan van aanpak – fase 2

In het eerste kwartaal is Greenport Aalsmeer in samenwerking met Public Result gestart met de uitvoering van het plan van aanpak huisvesting internationale medewerkers, fase 2. Dit plan van aanpak voorziet in het detecteren en opstarten van regionale projecten die bijdragen aan het vergroten van het aantal kwalitatief goede huisvestingsoplossingen voor internationale medewerkers binnen Greenport Aalsmeer. Hieronder volgt een update van de stappen die in het 3e kwartaal van 2023 gezet zijn samen met gemeenten en marktpartijen. Eind tweede kwartaal is de concept projectenagenda met negen maatregelen opgeleverd.

Op 29 augustus a.s. vond er een gezamenlijke bijeenkomst met de betrokken ambtenaren plaats. Tijdens deze bijeenkomst werd een eerste aanzet gemaakt voor de uitwerking van de maatregelen in de projectenagenda (proces, rolverdeling, betrokkenheid marktpartijen, succesvoorwaarden en dergelijke). Uitgangspunten hierbij waren:

1. De maatregelen worden uitgewerkt voor alle gemeenten, maar niet door alle gemeenten (efficiency in capaciteit).
2. De maatregelen worden logisch en afgestemd op de praktijk verdeeld over de gemeenten (effectiviteit op inhoud).

Door de uitwerking van de maatregelen te spreiden over de gemeenten wordt optimaal gebruikgemaakt van de beschikbare capaciteit, de al ontwikkelde kennis en reeds opgeleverde werkwijzen. Door de uitwerkingen vervolgens met elkaar te delen, krijgt iedere gemeente toegang tot een compleet pakket maatregelen zonder daarvoor de benodigde tijdinvestering volledig te dragen. Greenport Aalsmeer tekent in samenwerking met Public Result voor de procesbegeleiding, het leggen van de verbindingen (ook met marktpartijen), het monitoren van de voortgang en resultaten en het zorgdragen voor de overdraagbaarheid ervan.

Landelijke tafel Greenports Nederland

In overeenstemming met dat jaarplan is er in Q3 wederom een digitale thema-nieuwsbrief verstuurd. Daarnaast heeft de landelijke werktafel de voorbereidingen getroffen voor het werkbezoek dat op 2 oktober jl. plaatsvond bij Ruigrok Productie – de Ruigrok Tower. De animo voor het werkbezoek, dat primair bedoeld was voor ambtenaren, bestuurders en ondernemers, was wederom groot: er namen ruim vijftig mensen deel. Voor meer mensen was helaas geen ruimte. [Bekijk het verslag](#). Naar aanleiding van dit werkbezoek is besloten om de oorspronkelijke reeks van drie werkbezoeken uit te breiden naar vier: op 28 november a.s. (de Dag van de Agrarische Huisvesting) vindt het vierde werkbezoek van dit jaar plaats in de regio Drenthe.

Op 2 oktober bracht demissionair minister Van Gennip ook een bezoek aan de gemeente Aalsmeer. Dit bezoek werd georganiseerd door de VNG en het interdepartementaal projectteam arbeidsmigranten (IPA) in samenwerking met de gemeente Aalsmeer. Thema van het bezoek was de samenwerking tussen overheden en marktpartijen rondom het thema arbeidsmigratie. [Bekijk het verslag](#).

Samen met de belangenbehartigers wordt daarnaast gewerkt aan een strategische visie op arbeidsmigratie in de sector: hoe ontwikkelt de vraag naar internationale medewerkers zich onder invloed van onder andere robotisering, automatisering en digitalisering, de brede welvaart discussie en de krapte op de woningmarkt? Welke rol/verantwoordelijkheid neemt de sector op zich? Waar heeft de sector behoefte aan c.q. wat heeft de sector nodig van overheden en marktpartijen? De visie zal de basis vormen onder de communicatiestrategie over dit onderwerp in de aankomende jaren. Na de eerste ronde tafel bijeenkomst in mei, werd in september een tweede ronde tafel bijeenkomst georganiseerd waar ruim dertig bestuurders en ondernemers uit de sector aan deelnamen. De uitkomsten van deze ronde tafel bijeenkomsten worden verwerkt in de sectorvisie en een bijbehorende communicatiestrategie. Een en ander zal in Q4 gepresenteerd worden.

Arbeid & Onderwijs

Belangrijk speerpunt is om jeugd/studenten te laten zien wat er in de bredere sierteeltsector gebeurt en hoe veel en divers de mogelijkheden zijn op de arbeidsmarkt. We doen dit voor basisscholen, vmbo, mbo en hbo. Steeds meer partijen waaronder TechNet Amstel & Venen, Glastuinbouw Nederland, mbo-scholen, Stichting Techniek Onderwijs, VGB en HortiHeroes weten de Greenport als verbinder te vinden.

Tuinbouw Battle

Op 10 juli heeft de prijsuitreiking plaatsgevonden bij de Historische Tuin in Aalsmeer. Deze prijs is gewonnen door de Jozefschool uit Aalsmeer. Zo'n 60 leerlingen heeft een rondleiding gehad over de tuin en geëindigd is met een wedstrijd 'Drukken op de Veilingklok'. Dit was een mooie samenwerking met de Historische Tuin, Zuurbier Rozen (heeft rozen en veilingmeester geregeld) en Greenport Aalsmeer. Afsluitend heeft de evaluatie met alle vrijwilligers plaatsgevonden met een boottocht door de seringentakkers.

Dit schooljaar wordt de Tuinbouw Battle voor de 3^e keer georganiseerd. In het komende schooljaar 2023/2024 doen 15 klassen uit Uithoorn en Aalsmeer mee. In 2024/2025 willen we opschalen met meer teeltkarren en vrijwilligers om meer scholen mee te kunnen laten doen.

College Tour

In het voorjaar van 2022 is Greenport Aalsmeer, in samenwerking met Glastuinbouw Nederland, gestart met College Tour. De komende 3 jaar wordt het project uitgebreid met meer scholen en meer partners. Ook VNO/NCW en AVAG doen mee en sponsoren het project. Doel is om mbo-studenten via presentaties op school, een praktijkopdracht en een bezoek aan een tuinbouwbedrijf te laten zien hoeveel carrièrekansen er liggen in de glastuinbouwsector.

In Q3 vond de aftrap plaats met het ROC Westpoort College uit Amsterdam. Naast een bezoek aan techniekbedrijf Bosman Van Zaal, zijn de studenten ook bij Hilverda Florist en Bunnik Bromelia geweest. Zo konden ze zien hoe de techniek in de kassen werkt. Er zijn 70 mechatronica/techniek studenten op bezoek geweest. In Q4 2023 en Q1 2024 volgen ook studenten logistiek, elektrotechniek, installatietechniek en data/ICT. Greenport Aalsmeer zoekt daarbij bedrijven in het werkgebied die deze achtergrond hebben en rondleidingen gaan verzorgen.

HortiHeroes – Directeur voor 1 Dag

Vanuit Aalsmeer hebben we de link gelegd naar Seedvalley, de Fruit Tech Campus en Greenport Duin en Bollenstreek om 'Directeur voor 1 Dag' landelijk uit te rollen. Meer dan 30 bedrijven staan een dag hun directiestoel af aan een hbo/wo-student. Vanuit Greenport Aalsmeer doen Hilverda Florist, Royal Van Zanten, Nieuwkoop Europe, Floramedia, Bloemenbureau Holland en Dutch Flower Group mee.

Green Unplugged

Greenport Aalsmeer krijgt geen subsidie meer voor Green Unplugged. Er is voor gekozen om het nu eenvoudiger te organiseren door een koppeling te maken tussen scholen en bedrijven in de buurt. Voordelen: geen busvervoer meer en interessanter voor ondernemers omdat zij op deze manier talent uit de buurt op bezoek krijgen. De eerste 4 edities zijn in november 2023 gepland. We laten daarbij vmbo en mavo -leerlingen kennis maken met de veelomvattende wereld van de tuinbouw.

Techniek3Daagse

In samenwerking met TechNet Amstel & Venen staan we in 2023 voor het eerst met een Agri Sierteelt hoek bij de [Techniek Driedaagse](#) die plaatsvindt bij Van Vliet Containers in Aalsmeer. Greenport Aalsmeer is initiator en branche coördinator voor deze hoek en heeft naast techniekbedrijven ook Yuverta MBO en kwekerijen gevraagd om mee te doen. Op 3, 4 en 5 oktober zijn er ruim 4.000 basisschool- en brugklasleerlingen uit de regio Aalsmeer op bezoek geweest.

RIF NOVA

In Q3 zijn er vervolgafspraken geweest ter voorbereiding van de subsidieaanvraag die Greenport Aalsmeer in samenwerking met het NOVA College in Hoofddorp gaat doen. Het plan is aan ondernemers (brede vertegenwoordiging vanuit de sector) voorgelegd en zij zijn positief en willen meewerken. Het plan behelst een samenwerking van vier jaar waarin de focus ligt op vier opleidingen: Specialist Transport & Logistiek, Smart IT, E-commerce en Groene laborant. Greenport Aalsmeer schrijft mee in de subsidieaanvraag en legt verbindingen. Ook de ondernemersvereniging Nieuw Ondernemend Aalsmeer (NOA) is betrokken en is zeer positief over dit initiatief. In Q4 moet het plan en de subsidieaanvraag klaar zijn.

Programma Circulariteit

In Q3 zijn de volgende projecten vanuit Greenport Aalsmeer opgestart en/of verder uitgewerkt:

Project Retoursystemen plastic verpakkingen Bloemisten – Circular Bag

In samenwerking met Circular Plastics is het pilotproject retourstromen plastic verpakkingen bloemisten opgestart. Circular Plastics is een consortium waarbinnen verschillende ketenpartijen, waaronder Kras Recycling en Broekhof Verpakkingen, samenwerken aan duurzame, circulaire verpakkingsoplossingen.

Voor de sierteeltsector heeft Circular Plastics de Circular Bag ontwikkeld. Via twee exporteurs is een pilot lijn opgezet om plastic verpakkingsmateriaal voor bloemen weer retour te nemen. Het retour systeem is momenteel in werking en de leerpunten worden geëvalueerd. Op 16 november wordt bij deelnemende exporteur Heemskerk Flowers in Rijnsburg een Kenniscafé georganiseerd waarbij de deelnemers worden bijgepraat over de leerpunten, conclusies en nieuwe vragen voor verder onderzoek. Dit Kenniscafé organiseert Greenport Aalsmeer samen met Greenport West-Holland, die meer zal vertellen over hun project Retoursysteem Kwekers.

Workshop Circulair Ondernemen

Op basis van de eerste workshop Circulariteit is er op basis van deze ervaring een nieuwe opzet gemaakt als workshop waarmee kwekers een start kunnen maken met een circulaire bedrijfsvoering. Telers leren met de zogenaamde R-Ladder in de hand om - per onderdeel- hun bedrijfsproces in kaart te brengen, te benoemen hoe circulair ze al werken, welke circulaire kansen ze zien en hoe ze deze kansen tot waarde kunnen maken.

Samenwerkingen of studiegroepen van kwekers binnen Greenport Aalsmeer zijn gevraagd om dit onderwerp op de agenda te zetten en hiervoor worden nu de eerste afspraken gemaakt. Het doel is om zes tot acht van dit soort workshops in de komende maanden uit te voeren. Hiermee wordt ook opgehaald wat er leeft bij de kwekers en welke kansen er zijn.

Delen Circulaire kennis en ervaring

Tijdens het Greenport Aalsmeer Event is ter inspiratie een praktijkvoorbeeld van circulaire tuinbouw besproken via een presentatie van De Oesterzwammerij uit Haarlem. Dit bedrijf laat zien hoe het hele bedrijfsproces van telen van oesterzwammen op koffieprut circulair is opgezet en hoe hier vanuit nieuwe diensten en project worden opgezet.

Greenport Aalsmeer heeft in de volgende innovatieprojecten een rol in de strategie, kennisdeling en communicatie. Deze rol wordt in 2023 gecontinueerd:

- SIA/LNV Duurzame bedrijfsovername
- Living Lab West
- TKI Groen voor Zorg
- TKI Groene Schoolpleinen
- SIA-RAAK Hernieuwbare Grondstoffen uit Plantenstengelsap
- CoE Groen
- Ruimte voor nieuwe verdienmodellen.

Horti Sustainable Packaging Initiative:

Negen producenten en leveranciers van verpakkingsmiddelen hebben samen met Greenport Aalsmeer op 4 juli een Letter of Intent getekend om het Horti Sustainable Packaging Initiative (HSPI) op te richten. Hierbij is commitment afgesproken om samen pre-competitief in drie werkgroepen te werken aan duurzame ontwikkelingen op gebied van transparantie in de keten zoals data delen en gecertificeerd duurzaam produceren, aanpassingen aan te gebruiken materialen waarmee verpakkingen 100% recyclebaar worden en recycelaat kan worden toegepast en footprinting en LCA-berekeningen te standaardiseren en afspraken te maken over hoe LCA-berekeningen te stellen.

De uitkomsten gaan bijdragen aan het verduurzamen van de sierteeltsector te verduurzamen: een kleinere footprint, meetbaar en transparant qua verpakkingen.

De werkzaamheden van de werkgroepen zijn gestart in Q3 en lopen door t/m einde 2024. In Q4 wordt een website opgeleverd waarbij de voortgang wordt gepresenteerd. Naast de negen deelnemers is er interesse van andere verpakkingsproducenten om mee te gaan doen: meer deelnemers zorgt voor een nog breder draagvlak.

Samenwerking Greenports

In overleg met de regionale Greenports is het initiatief genomen om op het thema circulariteit meer te samenwerken. Er zal informatie gedeeld worden en er zullen gezamenlijke bijeenkomsten zoals Kenniscafé 's georganiseerd worden. Op 16 november zal de eerste plaatsvinden, over de retoursystemen.

Project Logistiek

In Q3 lag de focus op individuele gesprekken met transporteurs. Deze individuele aanpak blijkt succesvoller dan algemene aanpak en daar gaan we dan ook voorlopig mee door. Er hebben zich ook weer nieuwe transporteurs aangesloten bij het programma Connected Transport Corridors.

Tevens hebben we een grote logistieke dienstverlener aan kunnen sluiten bij de Verstafel Logistiek (van oa Greenports Nederland). Er zijn contacten gelegd met een aantal grote bloemen exporteurs en met onder andere Schiphol Cargo. Greenport Aalsmeer blijft op diverse manieren aandacht vragen voor de verduurzaming van de logistiek, via externe media en de eigen kanalen van Greenport Aalsmeer en Amsterdam Logistics. De projectmanager bezoekt relevante netwerkbijeenkomsten en benadert actief contacten binnen en buiten het netwerk.